

Een macro-benadering van een micro-economie: Handvat voor een nieuwe discussie!

Authors	Meulendijks,P.J.F.G.
Published in	Maandschrift Economie
Publication Date	1991
Link	https://research.tilburguniversity.edu/en/publications/b95184c9-3bf0-4a10-b047-146ebd5daf9b
Citation	Meulendijks , P J F G 1991 , ' Een macro-benadering van een micro-economie : Handvat voor een nieuwe discussie! ' , Maandschrift Economie , vol. 55 , no. 2 , pp. 81-82 .
Download Date	2025-02-06 17:12:04
Rights	<p>General rights</p> <p>Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research. - You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain - You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal" <p>Take down policy</p> <p>If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.</p>

Redactioneel commentaar

Een macro-benadering van een micro-economie; handvat voor een nieuwe discussie!

In zijn redactioneel commentaar van enkele jaren geleden constateerde de onlangs overleden hoogleraar Piet Peters dat 'het demotiverend gezanik over die vervelende economische wetenschap' zijn kop weer opsteekt.¹ De directe aanleiding was Marcel Peeters' artikel 'A Dismal Science; An Essay on New Classical Economics'.² De laatste auteur heeft het vooral gemunt op de nieuw klassieken, van wie hij Lucas en Barro het vaakst noemt. Niet alleen acht hij hun poging tot micro-macrosyntheses bij voorbaat illusoir, ernstiger nog is dat er voor de nieuw klassieke uitgangspunten, t.w. (algemeen) evenwicht en (micro-)rationaliteit geen grondslag kan worden gevonden'. Ook de Keynesiaanse benaderingswijze komt er niet onbeschadigd af. Peters zegt hierover: 'Men bedenke dan dat Peeters' . . . could have written a critique of Keynesian theory which would not have differed much in substance from the present survey' en even verder: 'Deze diepe zwartgalligheid, want dat is het toch, kan slechts worden verklaard uit de naar mijn oordeel veel te hoge eisen, die Peeters aan het empirisch gehalte van de economische wetenschap stelt.' Daarom, aldus professor Peters, kunnen vele intelligente theoretische en empirische onderzoekers met een gerust hart nuttig plezier beleven aan het uitbreiden, verfijnen en vooral consistent vergelijken van theorieclusters, steeds met het oog op globale empirische feiten gericht. Daardoor ontstaat vermoedelijk de kritische massa waaruit de goede ideeën, ook voor het beleid, kunnen komen. 'Het weinig aantrekkelijk alternatief is het beleid te laten voortmodderen op de wankelende basis van simplismen die in de door de wetenschap in de steek gelaten praktijk zullen worden uitgevonden.' Als reactie hierop schreef P.S. Stobbe in dit maandschrift over 'de ondervindelijkheid in de economie; het Peters' Peeters' argument'.³ Deze auteur concludeert dat 'zolang er geen unificerende theorie van de allocatie van goederen en diensten in al zijn verschijningsvorm is gevonden, is een logisch consistent macro-economisch model, waarin de consequenties van de sociale structuur endogeen zijn opgenomen, tezamen met de commerciële handel, een utopie. Incorporeert men uitsluitend het commerciële aspect in macro-economische beleidsmodellen, dan blijven ten gevolge van deze beperking te veel relevante grootheden exogeen of zelfs afwezig. Het resultaat is een bouwdoos, geen werkend systeem, opgebouwd uit de onderdelen uit die bouwdoos. Bij wijze van vergelijking: een benzinemotor is geen motor indien de vonkopwekking exogeen geschiedt. Een studie van de handelsvormen in hun onderlinge coëxistentie is dus geboden en zonder ondervinding vindt deze niet plaats.' Stobbe sluit zijn commentaar af met: 'De regels die de vorming van allocatiestructuren beheer-

1. Peters, P.J.L.M., Gezanik!, Redactioneel commentaar, *Maandschrift Economie*, jaargang 52, 1988, no. 3, blz. 167-168.

2. Peeters, M., A Dismal Science; An Essay on New Classical Economics, *De Economist* 135, nr. 4, 1987.

3. Stobbe, P.S., De ondervindelijkheid in de economie; Peters' Peeters' argument, *Maandschrift Economie*, jaargang 54, 1990, no. 5, blz. 410-417.

sen zijn, zoals uit de antropologische literatuur kan worden afgeleid, wellicht invariant en universeel. Zij kunnen, en dit is bij uitstek de inductie van de empirische methode, in kleine, overzichtelijke markten worden opgespoord om vervolgens in andere, omvangrijker markten voorlopig te worden geverifieerd. Is de aanbeveling tot zulk een studie “demotiverend”? Welnee. “Geduldige en ernstige” studie leidt tot beter inzicht en opent perspectieven, uiteindelijk, ook voor de beleidseconoom die wil “streven naar het goede”.

Toen ondergetekende, als oud-gastdocent in Suriname⁴, Marijn van Schaaik's proefschrift 'Een Macro-model van een Micro-economie' onder ogen kwam herinnerde hij zich plotseling weer de hiervoor samengevatte discussie over het Peters' Peeters' argument.^{5,6} Het betreft hier dan ook werkelijk een 'geduldige en ernstige studie' resulterend in een empirisch macro-model voor de analyse van de Surinaamse micro-economie en de simulatie van ontwikkelingsbeleid. Als beleidseconoom van het CPB streeft deze auteur niet alleen naar 'het goede' voor Suriname maar laat vooral ook zien hoe Stobbe's poging tot een synthese tussen Peeters' these van 'niet kunnen' en Peters' relativerende anti-these van 'wel kunnen' in praktische zin zo gek nog niet is.

Van Schaaik's probleemstelling is de bouw van een macro-model voor de analyse en simulatie van de Surinaamse kleinschalige ('micro')economie, met daarin een micro-blok voor een bedrijfseconomische benadering van het stuwende deel van deze economie op produkt(= export)niveau, welk model vervolgens als hulpmiddel kan worden gebruikt bij de simulaties van mogelijke ontwikkelingsstrategieën. 'Bij deze studie kunnen we profiteren van de kleine omvang van Suriname's economie, waardoor het micro-gedeelte met minder moeite valt te bouwen dan voor een grote economie het geval zou zijn', aldus deze auteur. Ten slotte concludeert hij dat zijn macro-micromodel in de eerste plaats een hulpmiddel is waarbij de samenhangen centraal staan, maar vele afzonderlijke delen niet diep zijn uitgewerkt. 'Een model als het onderhavige kan in de praktijk pas goed worden gebruikt als aanvulling op en integratiekader voor specialistische studies. Zelfs de op micro-niveau gemodelleerde exportsector in dit model vraagt nadere invulling op basis van expertise van produktspecialisten'.

Het zou te ver voeren om in het kader van een redactioneel commentaar een volledige boekbespreking aan Van Schaaik's werk te wijden. Wèl heeft ondergetekende gemeend het als handvat te moeten gebruiken om vroeger in het maandschrift plaats gehad hebbende discussies nieuw leven in te blazen, onder meer met betrekking tot de vraag of de beoefenaren van de theoretische economie respectievelijk econometrie zich nu wèl of niet bezig houden met het bedrijven van een 'dismal science' en/of dat ze beide wellicht toch niet verder zullen komen dan het modelmatig in beeld brengen van een 'phantasy island: "Micro/Macro-land", welke laatste uitdrukking voor de helft is ontleend aan de Engelse samenvatting van het hiervoor genoemde proefschrift.

Drs. Pieter J.F.G. Meulendijks

4. Meulendijks, P.J.F.G., Een gastdocentschap in Suriname en een studiereis door Zuid- en Midden-Amerika, *Verslag FEW*, 330.80.099, KHT, 1980, Tilburg.
5. Schaaik, M. van, *Een macro-model van een micro-economie: een empirisch macro-model voor de analyse van Surinaamse micro-economie en de simulatie van ontwikkelingsbeleid*, Proefschrift Groningen, Stuseco Den Haag, ISBN 90-73732-01-8.
6. Schaaik, M. van, *Micromacrodataset: met reeksen 1954-1987 en programmatuur bij het proefschrift sub (5)*; ISBN 90-73732-02-6.